

ตอนที่ ๓ ผมยังไม่หมดเวลา

ท่านสาธุชนพุทธบริษัททั้งหลาย และบรรดาญาติโยมพุทธบริษัท มาตอนนี้ เป็น **วันที่ ๑๗ กรกฎาคม** ตามเดิม ทั้งนี้เพราะว่าบันทึกที่ละ ๒ คาสเซต แต่วันนี้จะบันทึกได้เต็ม ๒ คาสเซตหรือไม่ก็ไม่ทราบ แต่ว่าคาสเซตสำหรับภาพก็ยังคงเป็นคาสเซตเดี่ยวอยู่ (บันทึกลง วิ.ดี.โอ.ด้วย) วันนี้มันก็ป่วย นี่ตามใจมันนะ เรอเอ๊ย ๆ ก็มาคุยอวดความเลวกันต่อไป

สำหรับคาสเซตนี้ขอให้ชื่อว่า **"ไม่สิ้นความเลว"** คาสเซตก่อนเป็นการบอกว่า **"ผมเลวมาก"**

ที่นี้คาสเซตนี้ก็ยังไม่สิ้นความเลว ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะว่าสามารถเอาโมโนมยิทธิมาแจกแก่บรรดาญาติโยมพุทธบริษัทได้ แต่ก็ได้ไม่นาน หลังจากนั้นแล้วโปรดทราบ ว่า เมื่อปี ๐๘ ผมสอนได้ แต่ว่าหลังจากปี ๐๙ ถึงปี ๒๕๒๑ ไม่มีใครได้เลย ๑๐ ปีเต็ม ทำให้คนต้องเสียเวลากันมาก เขาต้องการมาปฏิบัติเพื่อผลจะพึงได้ คือเข้าใจนรก สวรรค์ แต่ผมไม่สามารถให้ทุกคนไปได้เลย เต็มกันปีบปีบ ๆ เสียเวลา ผมก็เหนื่อย บรรดาญาติโยมพุทธบริษัทก็เหนื่อย เหนื่อยแล้วก็ไม่มีผล ก่อนจะเหนื่อยเขาจะนั่งอยู่กับบ้าน นั่ง ๆ นอน ๆ ก็มีความสุข ใ้การมาต้องทิ้งผลประโยชน์จากบ้าน และก็ต้องเสียประโยชน์คือต้องเสียเงิน การฝึกอัตรา ๑ สิ่งนี้ต้องให้ทุกวัน บางคนก็เกินกว่านั้น ที่นี้เวลาจริง ๆ ที่เขามาต้องทิ้งการงาน ต้องเสียค่ารถค่าเรือมา เสียรายได้อันนี้เสียมาก ผมทำให้บรรดาญาติโยมพุทธบริษัทเสียประโยชน์มาก ทั้งด้านความสุขและทรัพย์สิน ผมก็สลัดใจ

จึงมานั่งคิดในใจว่า ถ้าหากว่าสอนอย่างนี้ ผมจำได้ว่าเป็นวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๑ วันนั้นคิดในใจ เขากำลังฝึกอยู่ประมาณ ๒ ทุ่มเศษ **ที่ศาลานวราช** คิดว่าวันนี้ถ้าไม่มีใครเลยผมจะเลิกสอนแบบนี้ จะสอนเฉพาะสุขวิปัสสนา เพราะที่สุขวิปัสสนานี้ง่าย ไม่มีการรับผิดชอบใด ๆ แนะนำไปญาติโยมจะทำได้หรือไม่ได้ บรรดาภิกษุสามเณรจะทำได้หรือไม่ได้ก็ช่าง เขาก็นั่ง เราก็นั่ง เขาภาวนา เราจะทำอะไรก็ได้ อะไรก็ได้ ที่นี้จะเป็นอย่างไรก็เป็นเรื่องของบรรดาญาติโยมพุทธบริษัท

การสอนของผมมีอยู่อย่างหนึ่งคือ **ผมไม่สอบอารมณ์** คือสอบอารมณ์ว่าเป็นอย่างนั้นไหม เป็นอย่างนี้ไหม อันนี้ผมไม่สอบ

มีญาติโยมหลายคนมาถามว่า "มีการสอบอารมณ์ไหม"

ผมถามเขาว่า "สอบยังไง"

เขาบอกว่า "ก็สอบว่า ได้อย่างนั้นไหม ได้อย่างนี้ไหม ได้อย่างโน้นไหม"

ผมก็บอกท่านว่า "ผมไม่สอบหรอก"

เพราะปรากฏว่าเคยมีคนสอบอารมณ์จากไหนก็ไม่ทราบแกก็บอกว่าแก พยายาม ฟังเขาอย่างไร ครูปอกว่าถูกแกจำ วันนั้นแกตอบครูไม่ได้ ไม่ถูก แกก็ถามคนที่ เขาบอกว่า ครูยืนยันว่าถูกต้อง ว่ายังไงแกก็จำไว้ เวลาครูถามแกตอบอย่างนั้น ใจแกใช้ ไม่ได้แต่แกตอบถูก ท่านครูบาอาจารย์ท่านก็บอกได้ว่า บางที่ท่านจะฟังส่งก็ได้ อยาก เลว บางคนเวลาครูจะสอบอารมณ์ถึงกับบนบานศาลกล่าวถวายหัวหมูบายศรี ขอให้ สอบได้ อันนี้เป็นผลร้ายมาก เฉพาะบางแห่งนะ แต่บางแห่งนะท่านดี แต่ที่พบมาเห็นว่าเป็น ผลร้ายก็เลยบอกญาติโยม ไม่สอบละ ต่อมาฝึกแบบนี้ก็ไม่ต้องสอบ เจอะกันเวลานั้นเลย

ในเมื่อผมตัดสินใจว่าผมจะไม่สอน ก็พอดีเห็นภาพพระ พระนี้ผมเห็น ของผมทุกวัน **ที่เขาบอกว่าพระท่านนิพพานไปแล้วสูญ ของผมไม่สูญหรอก** ใคร จะว่ายังไงก็เอากันเถอะ ผมไม่หนักใจ ผมก็พร้อมเสมอ เพราะผมเลี้ยงตัวมาตั้งแต่บวช ความเป็นอยู่ของผม ผมเลี้ยงตัวเอง ผมสร้างของผมมา อาศัยญาติโยมพุทธบริษัท เมตตา ท่านเมตตาเพราะท่านมีความเข้าใจเรื่องสวรรค์นรก ผมขอยืนยันตามความเป็นจริง

เวลานี้บรรดาญาติโยมพุทธบริษัทชายหญิงทำได้กัน แหม...ผมคิดว่าเลย แแสนคนแล้ว กระจายไปทั่วประเทศ ในต่างประเทศก็ได้ ทั้งคนไทยในต่างประเทศและฝรั่งที่อเมริกาได้คล่องตัวมาก ฝรั่งมาฝึกที่วัดนี้ก็มี แต่ที่อเมริกา ทั้งซีกาโก เดนเวอร์ และ แคลิฟอร์เนีย คล่องจริง ๆ ฝึกแค่ ๑๐ นาที **ดร.ปริญญา นุตาลัย** กับ **คุณวิรัช (พระวิรัช โอบาโส)** ฝึกแค่ ๑๐ นาที เขาสามารถจะล่องแก้ว ระลึกชาติได้ทันทีทันใด ถามอะไรเขาก็มนานิดงยหน้ามาหน่อยตอบเลย

และก้เจ้าตัวเล็กมันชื่ออะไรก็ไมรู้ หัวหน้าทัวร์ นึกชื่อไม่ออก (**ทิพย์ สุนทร กิจเจริญ**) คนนี้ก็เก่งมาก มีฝรั่งชาติเยอรมันคนหนึ่ง ใครสอนเธอไม่เข้าใจเจ้าตัว

เล็กก็มารับอาสาบอกว่า หลวงพ่อคะ หนูคิดว่าหนูสงเคราะห์เขาได้ แต่ความจริงเธอก็ทำไม่ได้มาก่อน ไปที่ซิดคาโกเธอก็ฝึกกับเขาที่นั่น แล้วเธอก็มาสอนที่เดนเวอร์ซึ่งเวลาห่างจากการฝึกแล้วแค่ ๗ วัน คำแนะนำเธอไม่เข้าใจก็ไปถามคุณวิรัช เพราะคุณวิรัชเธอก็มีสูตรสอนไว้ แต่ส่วนใหญ่ถ้าฝรั่งมาฝึกละก็ ดร.ปริญญา นูตาลัย เธอเก่งมาก พูควาทะสั้น ๆ ให้คนเข้าใจดี ทั้งเด็กทั้งผู้ใหญ่เรียกรวดราว

เธอไปสอนที่ไหน รัฐไหนก็ตามวงโตขึ้นทุกวัน ตอนแรก ๆ ห้องนั้นจุได้ ๒ วง ต่อมาวันที่ ๓ ต้องวงเดี่ยวแล้ว เพราะคนเพิ่มเข้ามา ฝรั่งก็ติดอกติดใจนี่เป็นความภูมิใจของคนที่ได้ ไม่ใช่แต่คนไทย คนจีน คนฝรั่ง คนแขก แม้แต่พวกอิสลาม พวกคริสเตียนเขาก็มาฝึกกัน ไม่ใช่ยกมาทั้งหมด เขาเป็นส่วนบุคคล อย่างละหลายสิบ เขาก็ได้กันคล่องแคล่ว อันนี้ก็เป็นความดีของเขา

แต่ผมก็ต้องชมความเลวของผม ผมเลวมากที่ไม่สามารถจะแนะนำญาติโยมพุทธบริษัท ๑๐ ปีนี้คุณอย่าลืมนะว่า ๑๐ ปีนี้ไม่ใช่เวลาเล็กน้อย เงินที่บรรดาญาติโยมพุทธบริษัทต้องเสียไปไม่ใช่เล็กน้อยเลย เสียค่ารถค่าเรือไปมานี่มันไม่ใช่เล็กน้อย ถ้าวันหนึ่งมา ๑๐ คน ๑๐ วันก็ ๑๐๐ คน ๓ วัน ๓๐๐ แต่ความจริงคนมาวันหนึ่งเกิน ๑๐ คนทุกวัน บางวันเต็มคันรถ ๕๐-๘๐ คน นี่เงินของเขาต้องสูญเสียไปมาก ผมก็นึกสลดใจในความเลวของผม จึงตัดสินใจว่าจะเลิกสอน

พอตัดสินใจเลิกสอนเท่านั้นพระมาพอดี เห็นท่านมาท่านบอกว่า "เลิกไม่ได้คุณ คุณจะต้องสอนต่อไปเพื่อรับอภิญาจริง ๆ อภิญา ๕ ก็แล้วกัน"

ท่านบอกว่า "นับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไปอีก ๒๐ ปี อภิญาจะเข้า"

คำว่าอภิญาจะเข้าก็หมายความว่าคนจะมีกำลังใจพอ สามารถฝึกอภิญาได้ แต่อย่าลืมนะว่าอภิญยานี้ผมไม่ฝึกให้ใคร เพราะผมก็ไม่ได้เหมือนกัน ผมไม่รู้อภิญา ไม่ได้กับเขา เขาได้กันอย่างไรผมไม่รู้ ผมก็อิหะปะปะไปตามเรื่องของผมแบบนี้ เอาแค่มโนยทิกรจะจ้อยร่อยนิด ๆ ซึ่งไม่แจ่มใส และไม่มีความเข้มข้นเท่าพระอริยะท่านทำ ผมก็พอใจแล้ว แค่นี้ก็เปลืองความสงสัยของบรรดาญาติโยมพุทธบริษัทได้ผมพอใจ

แล้วผมก็เรียนถามท่านว่า "๑๐ ปี ไม่มีใครได้ ผู้ฝึกให้คือผมเองก็เสียกำลังใจ ผู้รับการฝึกก็เสียทั้งกำลังใจ เสียทั้งกำลังทรัพย์ เสียทั้งเวลา"

แต่พระท่านว่าอย่างไรทราบไหม ท่านก็บอกว่า "คุณฝึกแบบนี้มันก็เท่ากับสอนเด็กให้อุ้มช้างอาบน้ำ"

ท่านบอกอีกว่า "เวลานี้คนมีสัญญา กับปัญญาทราวมลง จะฝึกแบบนี้ไม่ได้ จะไม่มีผล"

ผมก็นึกในใจว่า การฝึกแบบนี้มันง่ายกว่าที่ผมทำมาตั้งล้านเท่า เพราะผมต้องใช้กสิณ ๑๐ ทำกสิณ ๑๐ เต็มอัตราทั้งหมด เข้าฌานตามลำดับตามลำดับกสิณ แล้วก็เข้าฌานตามลำดับฌานย่อนกสิณ เข้าฌานสลับนาน สลับกสิณ โอ๊ย! กว่าจะได้มาเหนื่อยเหลือเกิน แล้วพวกนี้มานะ นะ มะ พะ ณะ อย่างเร็วที่สุด ๔ วัน คนที่ปฏิบัติถึง ๔ วันนี่นับคนได้เลย ผมขอยืนยัน ตั้งแต่ฝึกมาแล้วหลายปีนะไม่ถึง ๑๐ คนส่วนใหญ่ได้ในวันแรกแล้วก็วันที่สอง คนที่จะเข้าถึงวันที่สามก็มีน้อยคน เขาถือว่าตั้งเมแล้ว ดิ่งไม่ค่อยออก ท่านยังบอกว่ายาก เหมือนกับสอนเด็กให้อุ้มช้างอาบน้ำ ผมก็หนักใจว่า คนถ้าอย่างนี้ผมก็ไม่ไหว

ท่านก็เลยบอกว่า "อย่าลืมนะว่าเวลานี้นะคนปัญญาและสัญญาทราวมลง"

สัญญา หมายถึงความจำ จำไม่ค่อยได้ **ปัญญา** ความคิด ความฉลาด น้อยลง สอนอย่างนี้ไม่ได้ ต้องเข้าถึงตัว สอนเรื่องตัวบุคคล และก็ต้องใช้ลีลาการสอนใหม่ลดกำลังส่วนหน้าลง กำลังของอภิปัญญาไปไม่รอด ต้องใช้กำลังของวิชาสาม การฝึกเต็มกำลังเป็นฌาน ๔ ตรง ฌาน ๔ นี้มีความเข้มข้นมาก ออกไปแจ่มใสมาก แต่ถ้าใช้กำลังของวิชาสามก็แค่อุปจารสมาธิ

อันดับแรก ก็ได้ทิพจักขุญาณก่อน แล้วต้องสอนให้เข้าใจเรื่องการตัดกิเลส ผมก็ไม่เข้าใจ ผมไม่รู้จะลดอย่างไร ก็กราบเรียนท่านบอกว่า เอาอย่างนี้ก็แล้วกัน ถ้าเริ่มสอนก็ขอให้กรุณามาแนะนำด้วย ท่านก็ยอมรับ

ฉะนั้น วาระแรก จึงได้เรียก พรนุช คีนคงดี ปุ และกิ เป๊วมา (เป๊วชื่อพัชรี) พอดีคีนแรกนี่พรนุชกับปุเธอมีร่างกายดีทำได้ ผมดีใจเกือบตาย แต่เป๊วเธอยังทำไม่ได้เพราะเป็นโรคไทรอยด์อย่างหนัก เข้าเธอตัดสินใจไปเอายาที่กรุงเทพฯ จะกลับมาสู้ใหม่ ไปก็ไม่ทันรถ เวลานั้นรถก็น้อย เธอกลับมาบอกว่า "หลวงพ่อกำลังตาย" คีนนั่นเป๊วได้อีก ผมดีใจเกือบตาย

หลังจากนั้นก็จับจุดได้ว่า คนที่จะปฏิบัติได้นี้ต้องมีความเข้าใจ ใช้กำลังใจเบา ๆ ตอนนี้ขอบรรดาเพื่อนภิกษุสามเณรทั้งหลายและบรรดาญาติโยมพุทธบริษัทเข้าใจไว้ด้วยว่า การปฏิบัติแบบนี้ ตามอันดับใหม่นี้ท่านให้ใช้กำลังใจเบา ๆ และกิริยาปฏิบัติ อย่าสึมนะ ถ้าใครรอดเลยกับครู ไม่มีผลแน่นอน นั่นคือเราต้องยอมไม่รู้เสียก่อน

แล้วก็ประการที่สอง มีหลายคนเหมือนกัน คือครูว่าอะไรว่าตามกัน หลอกครู ก็เลยสั่งครูเขาไว้แล้วว่า ถ้าใครเขาหลอกไม่เห็นจริงไม่รู้จริง จำแบบฉัน ใครเขามาพูดส่วนไหนก็ตาม ไม่พูดตรงตามความเป็นจริง ให้ปล่อยไปเลย อย่าสนใจ ให้สนใจกับคนที่พูดจริง ทำจริง เห็นจริง รู้จริง พูดตามความเป็นจริง นี่อย่างนี้ก็มีมาหลอกครู บอกครูอย่าสนใจ เขาว่าอย่างไรก็ช่าง เขาว่าอะไรว่าไปตามนั้น เอาคนที่เห็นจริง รู้จริงเป็นบรรทัดฐาน คนประเภทนี้ เราไม่ได้รับจ้างสอนนี้ แต่ว่าโรงเรียนราษฎร์โรงเรียนรัฐบาลคนสอนเขามีเงินเดือน เขาก็ยังสอนเท่าที่เขาจะสอนได้ จะสอบได้หรือสอบตกเป็นหน้าที่ของนักเรียน เมื่อนักเรียนสอบตกก็ไม่มีใครเขาตัดเงินเดือน เขายังได้เงินเดือนอยู่เรื่อย เรื่องของเขา เขาอาจจะมีความรู้พื้นฐานดีกว่าเราก็ได้อันนี้ ไม่ได้ว่า

รวมความว่า **กำลังใจที่จะขึ้นใหม่นี้**นะ (คาสเซทก่อนพูดถึง ฝึกเก่า) **ฝึกใหม่นี้**เอาอย่างนี้

เริ่มด้วยทีแรก **ขอให้ทุกคนมาด้วยศรัทธา** อย่ามาสักแต่ว่าลอง ถ้าลองนี้ไม่ยืนยัน ให้มาด้วยศรัทธาแท้ คือมีความเชื่อในพระพุทธเจ้า ในพระธรรม ในพระอริยสงฆ์ และก็ถวายความเคารพพระพุทธเจ้า พระธรรม พระอริยสงฆ์ ด้วยความจริงใจ

เวลาจะปฏิบัติต้องไม่ห่วงอะไรเลย ร่างกายก็ไม่ห่วง ต้องดูแบบฉบับขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ก่อนจะบรรลุอภิเษกสัมมาสัมโพธิญาณ พระองค์มีห่วง คือความรู้ของพราหมณ์ว่า พราหมณ์บอกว่าต้องทำอย่างนี้ ต้องทำอย่างโน้น ปรับปรุงเรื่องกาย กายต้องเป็นอย่างนั้น กายต้องเป็นอย่างนี้ ผลที่สุด องค์สมเด็จพระชินสีห์เสียเวลา ๖ ปี ไม่มีอะไรเป็นผลเลย ต่อมาองค์สมเด็จพระทศพลาคัยที่บำเพ็ญบารมีมาเพื่อเป็นพระพุทธเจ้าโดยตรง หวังจะรื้อสัตว์ ฆนสัตว์ ให้พ้นจากความทุกข์ ปัญญาของพระองค์ก็เกิด คิดว่า การบรรลุอภิเษกสัมมาสัมโพธิญาณต้องไม่ใช่

ทางกายแน่ เวลานี้เราปรารถนากายเกินไป ต้องเป็นทางใจ จึงได้ปรับปรุงร่างกาย ฉันท
อาหารบิณฑบาต

ตอนนั้นปัญจวัคคีย์ฤๅษีทั้ง ๕ คือ ท่านอัญญาโกณฑัญญะ ท่านวัปปะ
ท่านภททิสะ ท่านมหานามะ ท่านอัสสชิ ท่านปรนนิบัติพระพุทธเจ้าอยู่ เห็นองค์
สมเด็จพระบรมครูฉันภัตตาหาร ก็มีความเข้าใจว่า พระสมณโคดมนี้ หรือสัตว์ตถธรรมา
กุมารเป็นผู้มักมากในอาหาร คือเปื้อนหายแล้วก็นิไปอยู่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน แต่ว่า
ในหนังสือบางเล่ม พระอรชกถาจารย์ท่านกล่าวไว้ว่า "เทวดาเข้าใจให้พราหมณ์
พวกนั้นเปื้อนหายไปแล้ว" อาจจะเป็นความจริง ทั้งนี้ก็เพราะว่าถ้าอยู่ก็จะกวนให้ยุ่งใจไม่
บริสุทธิ์ เมื่อเขาไปแล้ว องค์สมเด็จพระประทีปแก้วก็ฉันพระกระยาหาร รับข้าว
มธุปายาสจาก นางสุชาดา ฉันพอมีร่างกายสมบูรณ์ ลอยถาดทองแล้วสมเด็จพระ
ประทีปแก้วนั่งโคนโพธิ์หันหน้าไปทางทิศตะวันออก หันหลังให้ต้นโพธิ์ ทรงตัดสินพระ
ทัย อย่าลืมนะตรงนี้สำคัญมาก นักปฏิบัติ ทรงตัดสินพระทัยว่า

**"เวลานี้เราไม่ห่วงอะไรทั้งหมด เราจะนั่งอยู่ตรงนี้เพื่อพระ
โพธิญาณ ถ้าเราไม่ได้บรรลุอภิเชกสัมมาสัมโพธิญาณ คือตัดกิเลสได้เพียงใด
เลือดและเนื้อจะเหือดแห้งไปก็ตามที่ ชีวิตินทรีย์จะตักษัยก็ตาม เราจะไม่ยอม
ลุกจากที่นี่"**

จะเห็นว่าพระพุทธเจ้าตัดสินพระทัยไม่ห่วงแม้แต่ชีวิต ฉะนั้นขอบรรดา
นักปฏิบัติจะลืมนั้นไม่ได้ เวลาปฏิบัติ เวลาเริ่มทำสมาธิ ตัดกังวลเสียก่อน สิ่งใดที่
จะห่วงใยยกเลิกทิ้งไป ประเดี๋ยวเดียวมันไม่ตายหรอก และก็ตัดสินใจว่าเรา
จะต้องปฏิบัติให้มีผลตามคำแนะนำของครู ไม่ห่วงแม้แต่ร่างกาย อย่างนี้เห็น
พระนิพพานแล้ว

ทุกคนเมื่อตัดกังวล ไม่ห่วงแม้แต่ร่างกายได้แล้ว ก็ตั้งใจสมาทาน
ศีล เรื่องศีลนี้ความจริงไม่ใช่จะมีเฉพาะเวลาปฏิบัติ ศีลนี้เป็นเครื่องค้ำจุนฉาน
สมาบัติ สมาธิหรือฉานจะมีขึ้นมาได้ก็เพราะศีล ถ้าศีลบกพร่อง ฉานก็บกพร่อง
ด้วย ถ้าศีลสมบูรณ์แบบสมาธิหรือฉานจึงจะสมบูรณ์แบบ ฉะนั้นเรื่องศีล ต้อง
ปฏิบัติตามที่พระพุทธเจ้าทรงแนะนำว่า

๑. เราจะไม่ทำลายศีลด้วยตัวเอง

๒. จะไม่ยุ่งยงส่งเสริมให้บุคคลอื่นทำลายศีล

๓. ไม่ยินดีเมื่อบุคคลอื่นทำลายศีลแล้ว

เรื่องนิวรรณ์ ๕ ประการ อย่างนึกถึงมันเลย ซึ่งได้แก่

๑. ความรักระหว่างเพศ ที่เรียกว่า กามฉันทะ รักอุปสวय เสียเพราะกลิ่นหอม รสอร่อย สัมผัสระหว่างเพศ เวลาที่นั่งปฏิบัติอยู่อย่าให้มี จะที่วัดหรือที่บ้านก็ตาม

๒. ความไม่พอใจ อย่าให้เกิดขึ้น

๓. ความง่วง

๔. อารมณ์ฟุ้งซ่านนอกกริตนอกรอย คิดโน้นคิดนี้

๕. ความสงสัยในผลของการปฏิบัติ อันนี้สำคัญ

โดยเฉพาะข้อ ๔ กับข้อ ๕ อย่าให้มี ถ้ามีแล้วแจ้ง รวมความว่านิวรรณ์ ๕ อย่าง อย่างใดอย่างหนึ่งถ้ามีในกำลังใจของบรรดาญาติโยมพุทธบริษัทที่กำลังปฏิบัติ อยู่ก็ขอยืนยันได้เลยว่า วันนั้นไม่มีผลเลย ฉะนั้นว่าอะไรต้องว่าตามกัน

นอกจากนั้นองค์สมเด็จพระภาควันตีให้ทุกคนคุมอารมณ์ให้ดีในพรหมวิหาร ๔ ให้จิตตรงตัวไว้ใน พรหมวิหาร ๔ เป็นปกติ คำว่าปกติ ต้องเหมือนศีล ศีลนี้ต้องบริสุทธิ์ทุกวัน และพรหมวิหาร ๔ ต้องตรงตัว พรหมวิหาร ๔ คือ

๑. เมตตา ความรัก เราจะมี ความเมตตา รักใคร่คนอื่นกับเราเสมอ กันเสมอ กับตัวเรา ไม่มีจิตคิดจะเป็นเวรเป็นภัย เป็นศัตรูกับใครเลย เห็นคนและสัตว์ทั้งหมดถือว่าเป็นมิตรที่รัก

๒. กรุณา ความสงสาร จิตใจคิดไว้เสมอว่าอยากจะทำบุญคนและสัตว์ ในโลกนี้ให้มีความสุข ก็หมายความว่า ถ้าเขามีทุกข์ และไม่กินวิสัยเรา จะช่วยให้เขามีความสุข ใจเยือกเย็นทั้งสองประการ

๓. มุทิตา มีจิตอ่อนโยน ไม่อิจฉาริษยาใคร ใครได้ดีพลอยยินดีด้วย

๔. อุเบกขา วางเฉย เห็นใครเปลี่ยงพลาไม่ซ้ำเติม พร้อมจะสงเคราะห์เสมอ

นี่แหละบรรดาท่านพุทธบริษัท อารมณ์ทั้งหมดนี้ต้องมีประจำเป็นปกติ เวลาปฏิบัติไม่กังวล ยามปกติมีศีลบริสุทธิ์ จิตระงับนิวรรณ์ แล้วทรงพรหมวิหาร ๔ พรหมวิหาร ๔ นี้ต้องมีประจำตลอดวัน ถ้าอย่างนี้ทุกคนจะทรงฌานได้เป็นปกติ

การปฏิบัติภายในวันนั้นจะได้ทันทีทันใด และมีสภาพแจ่มใสมาก การขึ้นไปจะสว่างไสว

นอกจากนั้นเวลาที่ก่อนภาวนา ให้ทุกคนตัดสติใจใช้ปัญญาหน่อยเดียว ถ้าไม่ทราบก็เกินวิสัย ซึ่งก็มีเหมือนกัน คนแก่ไม่รู้จักคำว่าทุกข์เลย แถบออกว่ามีความสุขตลอด ถ้ามีความสุขตลอดนี้ไม่ต้องมาปฏิบัติ เพราะนั่นเป็นพระอรหันต์แล้ว ไม่ต้องมาปฏิบัติ ที่นี้จะรับนักปฏิบัติเพียงแค่ว่าคนที่รู้จักมีความรู้สึกตัวว่า มีความทุกข์เท่านั้น

และอีกประการหนึ่ง คนที่ติดในอารมณ์จะมาลอง อย่าลองเลยนะ ถ้ามาลองละก็ปล่อยเลยตลอดไปเลยนะ ไม่ยับยั้งด้วย ไม่ฝืนเหมือนกัน มีมาพิสูจน์ ลองมาทำเป็ๆ ไป ๆ ออกข้าง ๆ คู ๆ อย่าลืมนะ การปฏิบัติจะมีผลต้องว่าอะไรว่าตามกัน

ผมยังนึกถึงคุณของ หลวงพ่อปาน ท่านว่าไว้ ตอนผมจะเข้ามาบวชในพระศาสนา ผมก็อยากจะได้ไปสวรรค์ไปนรกนี่แหละ ท่านบอกว่า

"เธอต้องการนิดเดียว ความรู้ของฉันมีมากกว่านั้น แต่มีเงื่อนไขว่า ต้องว่าอะไรว่าตามกัน"

ครูว่าอะไร เชื่อตามนั้น อันนี้ถูกต้อง ถ้ามีอารมณ์ฝืน คิดว่าฉันดีกว่าละเสร็จ ไม่มีทางได้หรอก ใ้ฉันมันแล้ว ไม่ใช่ดี ถ้าดีจริง ๆ ก็ไม่ต้องมาศึกษาไม่ต้องมาให้เขาฝึก มันเสียเวลาเขา ผมนะรักษาเวลาของผมเหมือนกัน คนแล้วไม่เอาไหน ไม่รักษาระเบียบนี้ผมไม่เอาด้วยเหมือนกัน

นี่อย่างวันนี้ละ วันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๒๗ พวกสามพราน ท่านมากัน ๗๐-๘๐ คน ความจริงพวกนี้เขาไม่เลว เขาดีมาด้วยศรัทธา แต่ว่าผมป่วยลงไปพูดกับเขาไม่ไหว เดินโซซัดโซเซไป ถ้าจะถามว่า เอ้า แล้วก็พูดอยู่นี้เล่า ก็ตอบว่าที่พูดนี้ผมนั่งพูดเฉย ๆ ผมคิดว่าเวลาหมดเมื่อไร ผมเหนื่อยเมื่อไรผมก็เลิกเมื่อนั้น คนเดียว มันก็เดินไม่ไหว มันก็เซ พระต้องประคอง

ก็รวมความว่า **การปฏิบัติต้องว่าอะไรว่าตามกัน** คือเขาแนะนำว่าทุกข์ก็ทุกข์ ต้องตัดสติใจไปตามนั้น ประสาทหลงเลยไม่ต้องมานะ และก็ไม่สนใจกับคนเลว ถ้าเห็นที่ไหนดีไปที่นั่น ที่นี้ไม่ได้รับจ้างฝึก

**และการปฏิบัติแบบครึ่งกำลังนี้ก็ไม่จำเป็นต้องใช้เงิน ท่านไม่
บังคับ แต่ผมก็อยากจะปฏิบัติเต็มกำลัง** ใ้การปฏิบัติเต็มกำลังมันต้องเหนื่อย ยังไม่
มีครูสอนได้ ถ้ามีครูสอนได้ บางทีผมจะให้พวกครู ๆ ลองสอนดู แต่มันก็เหนื่อยเหลือเกิน
ต้องใช้เนื้อที่มาก และประการที่สอง เกรงใจบรรดาญาติโยมพุทธบริษัทต้องใช้สตางค์

เรื่องต้องใช้สตางค์นี้มีความจำเป็น ผมเคยใช้วิชานี้ของท่านครั้งหนึ่ง
ไม่ได้ใส่สตางค์ให้ท่าน (แต่ความจริงปกติผมให้อยู่เสมอ เมื่อต้องการจะรู้อะไร) เวลาตี
สองผมลุกขึ้นเจริญกรรมฐานทุกคืน วันนั้นตีสี่ว่าจะไปจังหวัดพิจิตร ตอนตีสี่ก็ใช้กำลัง
มโนมยทธิของท่าน **นะ มะ พะ ธะ** ดูต้นทางปลายทางไปมาเห็นว่าปลอดภัยหมด
สะดวกทุกอย่าง แต่ว่าไม่ได้จ่ายสตางค์ แจ่มใสจริง ๆ ผมก็ไม่ค่อยได้ใช้ของท่าน ของ
ท่านดีจริง ๆ ไม่แพ้ของผมเลย เวลาเดินทางไปที่ขึ้นรถไฟ ใจสบายนั่งชั้น ๓ เห็นมือแค่
ศอก นิ้วสวยมาก ได้ยินเสียง "สลึงยังไม่ได้จ่าย"

ก็ถามท่านว่า "ทำไมต้องใช้ ทำเองต้องใช้ด้วยหรือ"

ท่านบอก "ต้องใช้ เพราะเงินสลึงนี้ไม่ได้เอาไปร่ำรวย ต้องการให้สร้าง
ทานบารมี ทำแค่ ศีล สมาธิ ปัญญาอย่างเดียว ขาดทานบารมีตัดความโลภไม่ได้ เมื่อ
ตัดความโลภไม่ได้ ก็ไปนิพพานไม่ได้"

ผมเข้าใจ จึงกราบเรียนท่านว่า "ถ้าอย่างนั้นกลับวัดผมขอถวาย ๖ บาท"
แล้วผมก็ทำจริง ๆ

นี่แหละบรรดาญาติโยมพุทธบริษัทชายหญิง การที่ไม่อยากฝึกเต็มกำลัง
ก็เพราะว่าเกรงเขาจะหาว่า เรียกเงินเรียกทอง แต่ว่าถ้าใครอย่าจะฝึก ก็ต้องตัดสินใจ
เสียก่อนนะ ถ้าคิดว่าเงิน ๑ สลึงมากเกินไปสำหรับท่านละก็ จงอย่ามาเลย แต่ใครจะใส่
มากเท่าไรก็ได้ แต่เงินนั้นผมขอยืนยันว่า ผมเอาไปใช้เองไม่ได้ ใช้เลี้ยงพระกับก่อสร้าง
และธรรมทานเท่านั้น

เอาละบรรดาญาติโยมพุทธบริษัททั้งหลาย สำหรับท่านที่ดูเทพก็คิดว่า
เทพยังไม่หมดหน้า แต่ผู้รับฟังจะทราบว่าเป็นกำลังจะหมด เพราะมีเสียงสัญญาบอก
หมดเวลาปรากฏแล้ว ขอหยุดก่อน ขอความสุขสวัสดิ์พิพัฒนามงคลสมบูรณพูนผล จงมี
แต่บรรดาท่านพุทธศาสนิกชนผู้รับฟังทุกท่าน

สวัสดิ์